

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Öppet brev till Annika Forsberg

■ ■ Det är med stor tveksamhet jag läser din krönika ”Tvålopera i Soweto”. Jag vill tro att du är ironisk, men ju mer jag läser desto mer inser jag att du menar allvar.

Du beskriver hur tittare har svårt att skilja på dikt och verklighet, och att det var fler som tittade på ett såpabröllopp än som tittade på TRC. Två för mig beklagliga fakta, men då skriver du ”ändå finns det gott om förakt för tvåloperorna i finkulturella kretsar”. Jag ser mig inte tillhörande de finkulturella kretsarna, men jag är allvarligt bekymrad över såpornas inverkan på den uppväxande generationen.

En dag kom en kollega in på lärarrummet och slet sitt hår. ”Vi håller på att förlora en hel generation” sa han och beskrev en

flicka som såg såpor varje dag och hade tappat kontakten med verkligheten. Jag har själv stött på samma problem. Att såporna i Sydafrika skulle spegla samhället har jag svårt att ta till mig. I så fall är de unika. Här hemma i Sverige och i USA påverkas tittarna mer av såporna än tvärt om.

Med hopp om att jag missuppfattat ironin

MONS ANNÉR

Svar

■ ■ Mons Annér har rätt – krönikan om tvålopera i Soweto är skriven utan ironi. Däremot var inte syftet att underblåsa unga TV-tittares verklighetsflykt. Inte

alls. Texten är ett försök att lyfta fram ett nytt sydafrikanskt fenomen, och själva poängen är att den som gör anspråk på att förstå det sydafrikanska samhället på djupet inte borde ignorera denna typ av informationskällor.

Finns det en automatik i att såpor per definition måste vara ytliga? Jag tror inte det. I Sydafrika har till exempel TV-serierna *Soul City* och *Yizo Yizo* öppnat dörrarna för ett nydanande samarbete med frivilligorganisationer och biståndsgivare. Frågorna som tas upp är tunga och essentiella, men förpackningen är klassisk såpopera och konceptet attraherar tittarskaror som ”seriösa” producenter inte ens kan tänka sig i sin vildaste fantasi.

I Moçambique vill organisa-

tionsvärlden kopiera det sydafrikanska konceptet och skapa en lokal såpa som dagligen tar upp de problem som utmanar landet, aids är bara ett av dem. Personligen önskar jag dem lycka till.

I grunden handlar det om att nå ut med information och frågan som vi förmodligen alla borde ställa oss är hur man kan använda populära massmedier för att sprida viktiga budskap.

För min del ser jag fram emot den dag då fler Afrikagruppsskribenter lyckas nå ut i de breda lagren. Hur själva mediet ser ut oroar mig mindre än frågan om hur både vi och våra kollegor i södra Afrika når ut till hundratentalsentals hem.

ANNIKA FORSBERG LANGA

Johannesburg